

VIẾT CHO NGƯỜI "ĐÃ CHẾT"

(Bài 42)

*/ Chuyện đời nay.

San Jose, thứ Tư, July 12/2017

Vừa ở VN về, chưa kịp “hoàn hồn” vì phải ra công cả ngày trời, rửa dọn cái tủ lạnh đông đá ê hề thịt cá ươn thối, lại “bị” San đưa đi Santa Ana, lấy cớ “*Con còn nghỉ ít ngày trước khi bắt tay vào công việc mới, sẵn dịp xuống thăm Bu luôn.*”¹

Chuyến đi chớp nhoáng ba ngày có nhiều chuyện rất thú vị để kể.

Sở dĩ nói ra những chi tiết “đầu cua tai nheo” trong quyển Tâm Bút là bởi vì tôi VẪN CÒN LÀ một con người, cuộc sống không phải lúc nào cũng chỉ Nha Trang ngồi nghe sóng gào, viết truyện cho người “đã chết” đọc, mà còn là Cali. với muôn ngàn phiền não làm cho... “*hôm nay em thấy khó ở trong người phải không?*” (như lời ân cần han hỏi của anh Âu hôm gặp ở Santa Ana vừa qua).

Dem cái USB bài vở của anh Văn Quang về, chưa kịp làm gì vì còn chờ “lệnh” của người “đã chết” nên nhờ thế mà... khỏe, tha hồ tìm quên trong Tâm Bút.

Ta đang mơ giấc mộng dài

Đừng lay ta nhé cuộc đời chung quanh!

Cuộc sống nước Mỹ bức bách trên nhiều mặt, chạy trốn được lúc nào hay lúc đó. Cuộc rượt chuyện trò tại nhà anh Âu có các anh Peter Phạm, anh Trần Văn Phúc, anh Đình Bảo và Kiều My hôm July 6/2017 cũng là một hình thức “chạy trốn” như thế.

Buổi họp mặt rất vui. Dễ có đến hơn 20 năm mới gặp lại Một Truyện Dài Không Có Tên vui như vậy.

---

¹ Chữ Bu trong lối gọi của San xuất phát từ câu chuyện dưới đây: Lúc San ba tuổi bắt đầu nảy nở trí khôn, hay thắc mắc tìm hiểu tất cả mọi chuyện. Thì một lần San hỏi Bà Ngoại: “Thằng nhỏ (nhà bên cạnh) hay kêu ‘bố về, bố về’ nghĩa là sao?” Bà Ngoại giải thích: “Bố là người làm ra tiền để nuôi mọi người trong nhà.”

San lại hỏi: “Bố của nhà mình là ai?” “Là Bà ngoại, vì Bà Ngoại làm ra tiền nuôi các dì và mẹ.”

Từ đó cho đến nay, San vẫn gọi Bà Ngoại là Bố, TV là Mẹ, My Châu là Mẫn, Kiều My là Bu và Ngọc Huyền là Me.

Bây giờ tạm quên, quên cái USB bài vở của anh Văn Quang (cứ đổ thừa “chờ lệnh” anh Uyên Thao là “hết áy náy” với anh ấy!), quên luôn câu nhận định của anh Peter trong đêm uống rượu July 6/2017 ở Santa Ana:

-Đọc quyển Tâm Bút, thấy BG như đang “bốn cột” với anh Uyên Thao!

Câu này *đúng* mà cũng là *không đúng*.

Đúng: Bởi tôi đang “đùa giỡn” thật, không chỉ cứ là VỚI anh Uyên Thao thôi mà còn là với anh Âu, anh Peter và TẤT CẢ cuộc đời. Nghĩ, đời ngắn ngủi, ngày mai ai cũng nằm xuống, tại sao lại phải xem mọi thứ là *serious* để phải nhọc lòng suy nghĩ?

Cũng đúng, giống như lá thư Uyên Thao gửi ngày *Wed, 1 Dec 2004 09:23:38 -0500*

BGiấy thân,

Đã nhận thư BGiấy.

Sao cứ tự hành hạ mình mãi như vậy? BGiấy đã chọn mấy chữ Nước Chảy Qua Cầu làm tựa đề cho một tác phẩm thì cứ coi mọi chuyện như vậy có được không? Mọi thứ vui buồn tới mức nào trước sau cũng đều trôi vào hư vô hết, bận tâm làm chi cho mệt.

(...)”

Không đúng: Giống như những lời ghi trong nhật ký rất lâu rồi:

Khác anh Văn Quang có được sự nể vì tôn trọng trong tôi; khác Thế Phong, Đông Sơn, Phan Diên có được từ tôi sự thân tình dễ chịu, thì ở Uyên Thao, cảm nghĩ tôi dành cho anh chỉ là "sự trộn lẫn giữa hai thứ tình vừa kể". Một tình bạn "xa-như-trời-mà-cũng-gần-như-đất".

Có điều phải thú nhận, ở Uyên Thao có cái gì khiến tôi không bao giờ "muốn đến gần" cho được. Anh vừa kiêu hãnh lại cũng vừa khắc kỷ. Anh vừa "có tình" lại cũng rất "lãnh đạm vô tình". Anh KHÔNG làm tôi chán ghét đến muốn lánh xa (như đã làm với toàn thể giới giang hồ viết lách ở Mỹ); nhưng anh cũng CHẮNG khiến tôi "sẵn sàng nói chuyện điện thoại đôi ba tiếng mà KHÔNG sót ruột nhìn chăm chăm cái đồng hồ trước mặt" (như với Phan Diên), hoặc, "đổ đèo Prenn trong cơn mưa bão" (như đã làm với hai anh Thế Phong & Đông Sơn một tối mùa hè 2002 đã xa).

*

**

Chuyến đổ đèo là một kỷ niệm rất đẹp (cái gì thuộc về quá khứ cũng đều đẹp, nhất là trong kỷ niệm ấy có những người đã “vĩnh viễn bỏ ra đi”).

Dalat, Chủ nhật 18/8/2002

Từ Nha Trang về lại Dalat sớm hôm nay. Mọi người ở café Tùng đều kinh ngạc khi lại nhìn thấy bọn chúng tôi.

Trời vẫn mưa dữ dội. Phố phường lạnh lẽo như nhớp.

Buổi chiều gần tàn, bóng tối bắt đầu giăng mắc, đất trời gió mưa bời bả. Đột nhiên nghe Mỹ Vân than “đã lâu Cô không về nhà em”, nên quyết định tức thì phải làm một cuộc khởi hành đi Phi Nôm ngay.

Cả đám đồng thanh hưởng ứng.

Vậy là anh Thế Phong chở anh Đông Sơn, Thuần chở bé Hà bé Nga, Mỹ Vân chở Âu Cơ, Quang chở Sao Sao, Thương chở tôi, tất cả 5 chiếc xe gắn máy cùng làm cuộc đổ đèo khi trời đã tối.

Vừa ra khỏi Dalat, leo lên đèo chỉ mới một phần đường, chiếc xe anh Thế Phong đột nhiên đứt thắng. (Anh kể lại, “đã gần như nín thở khi khám phá ra điều ấy.”) Vậy mà thật may, chẳng tai nạn nào đưa đến trong cuộc vượt đèo đêm tối dưới cơn mưa dữ dội tạt vào mặt như những vết chém mạnh lên lớp da thịt.

Kỷ niệm vô cùng quý báu. Tôi nhận ra tâm lòng của tất cả mọi người bạn lớn nhỏ đã dành cho trong hành động đêm nay. Tất cả đều chỉ mong “tôi vui” nên rất hài lòng làm theo những điều gì tôi muốn.

(...) Mỹ Vân và Quang, nhà ở Phi Nôm thì việc làm này chắc chắn là đúng. Còn như tôi, Thuần và lũ con nít, tâm hồn bông bột ưa thích bay nhảy tìm cảm giác, sự đổ đèo cũng có thể hiểu được.

Nhưng với hai anh Thế Phong & Hoàng Vũ Đông Sơn, những con người đã quá chín chắn già dặn cả tuổi người lẫn tuổi đời, có lý nào không nhận thức được sự nguy hiểm của một cuộc đổ đèo trong cơn gió mưa bời bả lúc trời rất tối?

Do đâu có điều ấy? Sự ham vui chỉ dự phần rất nhỏ, mà phần lớn còn lại chính là vì thương mến tôi, muốn không để tôi cô đơn, muốn làm vui lòng tôi, muốn không từ chối bất cứ điều gì tôi đã đưa ra.

(Nhật Ký):

Với bốn người bạn kia, tôi có thể kể ra những nỗi niềm đau khổ từ sâu kín nội tâm mà không ngại họ sẽ nhũn mày khó chịu; còn với Uyên Thao, các tâm sự chỉ là những câu thơ nho nhỏ, các mẫu chuyện để tôi “phun” ra hết mọi bực bội trong lòng.

Ví dụ:

Thư viết ngày 29/3/2005

Sub: MỘT NGÀY THẬT BỰC BỘI

Anh Uyên Thao ơi,

2 giờ rưỡi sáng thức giậy đi làm mà giờ này 11:30 khuya BG còn ngồi viết tác phẩm mới, Tiếng Gõ Cửa Định Mệnh, trang thứ 91.

Sáng nay đi làm, gặp con mụ manager Mỹ trắng lai Mẽ vừa mập thù lù, vừa lùn tịt, vừa xấu như ma lem, lại hung dữ như quỷ, hành hạ BG quá trời.

Lúc ra về, nhìn thấy mụ ta ở công phi trường, mụ chào BG, BG lơ đi như không nghe tiếng mụ. Mụ gọi tên BG. (Cái tên mình là Bông Giấy mà cứ gọi là Bonnie, thật dễ ghét!), bấy giờ BG mới ngẩng đầu chào lại.

Mụ hỏi: “Hình như cô có vẻ không thích tôi?”

BG trả lời: “Ở đây không phải tình cảm thích ghét mà chỉ là xa lạ. Bà có muốn nghe tôi nói một câu sự thật không?”

Mụ ngóng cổ chờ đợi.

BG cười: “Bà có quyền, có tiền, nhưng tôi biết bà vẫn thua. Tại sao? Bởi vì bà hống hách quá nên chẳng ai ưa bà. Có lẽ tôi lớn tuổi hơn bà nên xin được khuyên bà một câu: ‘Hãy nên tập cách thương những nhân viên nghèo làm việc với mình thì bà sẽ được họ thương đáp trả. Chừng đó mới gọi rằng thắng’”

Nói xong BG ngoảnh mặt đi liền; trong đầu đã chớm ý nghĩ RỜI BỎ công việc đang làm đó anh.

Đã thế, về nhà mở email, lại thấy cái thư anh chàng Nguyễn Văn Hóa, chủ trương diễn đàn Giao Điểm. BG chuyển hai thư của hắn lẫn thư trả lời của BG cho anh đọc đây:

Wed, 30 Mar 2005 13:51:12 -0800 (PST)

BG thân,

Tôi gửi BG một đoạn con Lê Thị Huệ, chủ trương diễn đàn Talawas giới thiệu bài của Trần Mạnh Hảo (tôi nhận bài này trước khi Lê Thị Huệ nhận) có vài quan điểm liên quan đến BG, thấy có vẻ “ba trợn” và sai sự thật. Nếu BG không mệt mỏi vì đi làm cực nhọc, xin ghé mắt đọc thử một đoạn tôi copy theo file đính kèm xem sao. Và, “dù có thể nào thì cũng chẳng làm sao” nhé!

Nvh.

*/ Thư trả lời của BG:

29/3/2005.

Anh Hóa,

Kể từ nay, xin anh đừng đem RÁC đến nhà tôi nữa. Tôi sẽ xóa thư này ngay sau đây mà chẳng cần đọc phần attachment, xem bà Lê Thị Huệ viết gì về tôi (cũng như tôi đã từng xóa ngay cái attachment bài viết của tên CS Trần Mạnh Hảo chứ ông TNH cách đây mấy ngày tôi được chính anh chuyển.)

Đối với tôi, TẤT CẢ giới văn chương hải ngoại, kể cả Giao Điểm của anh, đều là RÁC và RÁC. Lý do để tôi rút tên khỏi Giao Điểm là bởi vì nhận thấy ở đó có quá nhiều RÁC; chứ còn anh và nhóm Giao Điểm cùng cả lũ văn nghệ hải ngoại, chẳng bất cứ ai có đủ khả năng dìm chết tên tuổi tôi đâu.

Xin anh từ nay đừng liên lạc gì với tôi nữa.

Anh Uyên Thao ơi, BG vẫn còn bị vướng vào quá nhiều hệ lụy nhân sinh, tâm tư không giải thoát được như anh. Chỉ những khi ngồi vào bàn viết, hay trò chuyện điện thoại với anh như chiều hôm qua mới tìm thấy được con người thật, hào sảng của mình. Còn, với thiên hạ, sao dễ bức mình quá. Hy vọng nhờ cái thư trả lời trắng trợn phũ phàng đã viết cho anh chàng Hóa Giao Điểm mà từ nay sẽ được hắn buông tha, không còn chèo kéo làm phiền. Thân, BG.”

(Đạo 2004 đó, cái thư gọi Nguyễn Văn Hóa Giao Điểm và đám văn nghệ hải ngoại là RÁC được anh này phổ biến trên các diễn đàn hải ngoại. Thế là cha con đám này xúm lại “đánh” TTBG quá trời!

Thật tình tôi không hề biết việc “bị đánh hội đồng” do bởi bản chất không bao giờ cần để ý tìm xem ai thương ai ghét mình. Nhưng có anh chàng tên Tâm Vô Lệ, chủ trương diễn đàn mạng *thuvienvietnam.com*, đọc quá nhiều bài chửi BG gửi tới nhờ đăng, nên tò mò tìm cho ra BG để làm quen.

Câu đáp đầu tiên của Tâm Vô Lệ sau khi nghe tôi hỏi: “*Làm sao biết TTBG mà gọi?*” là:

“Chính TNH giới thiệu và cho số *phone!*”

Thế là từ miệng anh Thư Viện mới biết cái thư có chữ RÁC, bây giờ được phổ biến tùm lum khắp nơi. Anh Tâm Vô Lệ này cũng “tội nghiệp” tôi vì “*em đọc thấy rất nhiều bài viết chửi, gọi TTBG là Việt Cộng nằm vùng hải ngoại*”.

Lúc bấy giờ là năm 2005, Giao Điểm được độc giả trong và ngoài nước biết đến rầm rộ nhờ hai bài viết “vạch mặt” Vũ Thư Hiên và Nguyễn Gia Kiểng của TTBG, đã không “mang ơn” thì chớ, lại còn rảnh quá để đi rêu rao “*TTBG theo tán tỉnh Nguyễn Văn Hóa không được nên quay lại chửi Giao Điểm*” (!?) y hệt cái trò bản thủ của Phan Nhật Nam đã làm đầu năm 1999.

Cái trò hàm oan trong chôn chữ nghĩa gió tanh mưa máu này, tôi đã quá quen, nên mặc kệ, chẳng bao giờ thèm ghé mắt đọc các diễn đàn hải ngoại, cứ bình chân như vại mà đi làm “cu li” nuôi Mẹ, nuôi con, và đêm đêm nuôi cả chữ nghĩa mình, chuẩn bị cho sự chào đời một tác phẩm mới mùa hè năm 2005 sắp tới.

Về sau anh chàng Hóa (nói với anh Thế Phong rằng) anh ta “*rất tiếc tay bút tài hoa TTBG không còn xuất hiện trên mạng Giao Điểm!*” “*do bởi lòng đố kỵ của các tay viết khác*” để anh ta phải chọn “*hoặc TTBG hoặc các bạn đồng sinh đồng tử từ ngày sáng lập Giao Điểm!*”.

Nghe anh Thế Phong kể, tôi chỉ cười, (trả lời anh Thế Phong):

“Mọi thứ đã muộn. Giao Điểm cùng một giuộc với Báo Đòi của mười năm trước, anh chủ nhiệm Thanh Thương Hoàng không đủ đóm lược đương đầu với dư luận thì còn mong gì nắm được con ngựa bất kham TTBG trong tay?!”
Vậ thôi!

*/ (Trở lại chuyện các lá thư trao đổi với Uyên Thao đạo 2005).

Tức thì nhận thư hồi âm của Uyên Thao:

Thu, 31 Mar 2005

BGiấy thân,

Xin gửi lời mừng BG đã có được một ngày bực bội như vậy. Một ngày bực bội đáng mừng. Cái bà Mẽ kia có thể sẽ trở thành một người bạn đặc biệt của BG trong tương lai nếu bà ta thuộc vào hàng ngũ có một chút đầu óc và tâm tư. Tôi rất thú vị với những lời BG đã nói với bà ta.

Nhưng dù sao thì cái ngày bực mình của BG cũng vẫn đáng mừng. Vậy, xin gửi lời chúc mừng. Thân, UT.

Một ví dụ khác:

MỘT NGÀY THẬT VUI.

Cali Mar 31/2005

Anh Uyên Thao thân,

Rất mừng khi nhận thư anh.

Chiều hôm qua bực bội quá vì anh chàng Hóa Giao Điểm nên gửi anh đọc lá thư gửi anh chàng nọ. Chờng nghĩ lại, thấy sợ. Tin rằng thế nào anh Uyên Thao cũng “bỏ rơi” mình vì cái tội vợ đũa cả nắm. Nghĩ đi rồi nghĩ lại, nếu Uyên Thao “bỏ rơi” mình thì cũng chỉ “cá mè một lứa” với đám văn nghệ hải ngoại thôi. Nào dè! BG lúc nào cũng vẫn thế, cái tánh dễ nổi giận với Đòi là do bởi tại mình bị Đòi “đá” nhiều quá nên bao giờ cũng sẵn sàng “đá” lại mà chẳng cần úy kỵ gì cả.

Chỉ với những người bạn ít oi như anh, BG mới không muốn tỏ ra cà chớn. Mà, nếu có lần nào lỡ cà chớn (như trong thư gửi anh chàng Hóa, gọi NGUYỄN đám văn nghệ hải ngoại là RÁC, trong số... có anh) thì lấy làm hối tiếc lắm.

Hôm nay đi làm, mục manager mập thù lù nhìn BG bằng ánh nhìn đố kỵ, ghét bỏ. BG lờ đi. Mục tìm cách sai bảo đủ thứ, cái gì BG cũng tỉnh bơ thì hành không phản đối nên mục càng tức thêm. Mục này là người mới nên không biết, chứ thực ra BG đã từng làm việc ở đó năm 2000-2002 nên gần như cả phi trường San Jose đều quen mặt. Hơn nữa, trong lý lịch khai, họ biết BG là giáo sư âm nhạc, là nhà văn.

Kể anh nghe chuyện này:

Sau lần thứ nhất bỏ Starbuck's cái rụp để đáp chuyến bay đi VN năm 2002, có đôi lần BG trở lại phi trường nhân đi New York, đi Houston hay Los Angeles dịp 2003-2004. Vừa qua khỏi cổng xét thì gặp ngay quán café Starbuck's chỗ làm cũ. Đạo còn đi làm, mặc uniform tòi tệ. Chứ còn đi chơi thì rõ ràng là một nghệ sĩ, ăn vận đẹp đẽ.

Vậy là cha con tụi Starbuck's gặp lại, ngạc nhiên và mừng rỡ lắm.

Lúc biết BG đang qua New York chơi hay qua Houston ra mắt sách, ông big boss cũ đã hỏi BG: “Tôi vẫn ngạc nhiên rằng cô là một nhà văn, lại là giáo sư âm nhạc, tại sao cô lại đến làm việc ở Starbuck's?”

BG cười: “Tại tôi cần tiền. Nhưng chắc ông không thể phủ nhận tôi từng là một nhân viên tốt?”

Ông gật:

“Đúng, cô là nhân viên được giấy khen của khách nhiều nhất, nhưng tôi vẫn không tin vì lý do tiền bạc mà cô đến đây. Phải có một cái gì khác?”

Bấy giờ BG đáp: “Phải, có cái gì khác thật. Câu hỏi này, nhiều co-workers đã hỏi nhưng lúc này với ông tôi mới trả lời. Ông biết tôi là một nhà văn thì điều cần thiết cho tác phẩm chính là tôi phải sống thật với hoàn cảnh chung quanh. Bấy lâu tôi đang muốn viết về giới người lao động và đời sống lao động ở Mỹ nên xin vào làm việc với các ông. Tôi phải thở, phải sống, phải làm việc cực nhọc như các người lao động thực sự thì văn chương viết ra về họ mới sống động được.”

Ông big boss kêu “à” một tiếng, vẻ công nhận.

Khi nói câu đó là BG có phần “gáy” một chút vì nghĩ rằng “sẽ chẳng bao giờ quay lại làm việc ở đây nữa.” Nào dè bây giờ quay lại, người ta nhận liền vì là nhân viên cũ được ưu tiên hơn.

Chỉ mỗi mục Mễ này là người mới nên ghét vì BG không bao giờ đon đả với mục như cái đám Phi Luật Tân chung quanh, do đó mục ra sức hành BG. Có điều, trong óc BG lúc nào cũng sẵn sàng ý nghĩ rời bỏ nên thấy công việc nhẹ tênh, các sự khó chịu hằng ngày của mục manager chẳng lay động được con người BG.

Tuy nhiên phải kể, ngoài con mục Mễ mập thù lù và xấu như ma, còn có những manager tốt khác. Có một cô người Tàu, rất tử tế với BG.

Một bữa trên đường đi bộ cạnh cô ra parking để lấy xe, BG vui miệng BG nói với cô: “Cả đời tôi chưa bao giờ biết làm những công việc nặng nhọc như bây giờ.”

Cô gật: “Tôi tin chứ. Và tôi vẫn tự hỏi tại sao một người ở vào giai cấp như chị lại có thể xuống làm việc với chúng tôi?”

BG đáp: “Tại tôi cần tiền.”

Cô lắc đầu: “Tất cả mọi người đều cần tiền. Nhưng những người ở vào giai cấp chị mà nếu phải lâm vào tình trạng hiện tại thì thường tỏ ra kiêu hãnh cách biệt. Còn chị, chị hòa nhập với mọi người, vui vẻ với mọi người và được mọi người chung quanh mến yêu. Tôi phải nói, nhiều khi nhìn chị làm việc, thấy sự say mê của chị trong công việc, tôi tưởng tượng giống như chị đang đánh đàn hay đang viết văn. Tôi rất cảm kích thái độ sống ấy của chị.”

Lúc đó BG mới cười: “Vậy cô có biết sự khác biệt giữa tôi và các co-workers của tôi, hay sự khác biệt giữa một nghệ sĩ với một người bình thường là thế nào không? Xin đáp: **Người nghệ sĩ có thể làm những gì mà người bình thường làm, nhưng người bình thường không làm được những gì nghệ sĩ đã sáng tạo.**”

Cô bật la: “Đó cũng là ý nghĩ trong tôi về chị.”

□